

תקלוז. לקבור בו ביום וכן כל המתים

לקבור מי שנתלה ביום ההוא, שנאמר (דברים כא כג) כי קבור תקברנו ביום ההוא וגו'. ולשון ספרי כי קבור תקברנו ביום ההוא מצות עשה.

משורשי המצוה

מה שהזכירו זכרונם לברכה במשנה בפרק נגמר הדין (סנהדרין מו, ב) שאמרו שם כי קללת אלהים תלוי, כלומר, שלא יאמרו הבריות מפני מה זה תלוי? מפני שקלל את השם, ונמצא בהזכירם זה ובהעלותם הדבר בפייהם שהם מחללים שם שמים וגומלים רע לנפשם, והאל שחפץ בטובת בריותיו מנעם מזה מפני כך.

מדיני המצוה

מה שאמרו זכרונם לברכה שאין מצוה זו בנתלה לבד, אלא אף כל הרוגי בית דין מצוה לקברם ביום הריגתם, גם בכלל המצוה לקבור כל מת מישראל ביום מותו, ומפני כן יקראו זכרונם לברכה המת, שאין לו מי שיתעסק בקבורתו, מת מצוה, כלומר שמצוה על הכל לקברו מצד הצווי הזה. ואמרו זכרונם לברכה במשנה הנזכרת ששני קברות היו נתקנין לבית דין, אחד לנסקלין ולנשרפין, שדינם חמור, ואחד לנהרגים ולנחנקים, שדינם קל, ואחר שנתעכל בשר הנדון לשם מלקטין את העצמות וקוברין אותן בקברות אבותיהן. ויתר פרטיה בפרק הנזכר [יו"ד סי' שפ"ב]. ונוהגת מצוה זו לעניין הרוגי בית דין בזמן שנוהג דיני נפשות. ולעניין שאר מתי ישראל בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות, שמצוה לקברם ביום מיתה. והעובר על זה והלין את המת שלא לכבודו ביטל עשה זה, מלבד שעבר על לאו, כמו שנכתוב בסדר זה בעזרת ה' (מצוה תקלוז).

תקלוז. שלא להלין התלוי

שלא נעזב התלוי להלין על העץ, שנאמר (דברים כא כג) לא תלין נבלתו על העץ, זו מצות לא תעשה.

כל עניין המצוה, כתוב במצות עשה שלו שבסדר זה (מצוה תקלוז), ואין להאריך במה שאין צורך בו. ושם כתוב, שאף המלין מתו שלא לכבודו עובר בלאו.